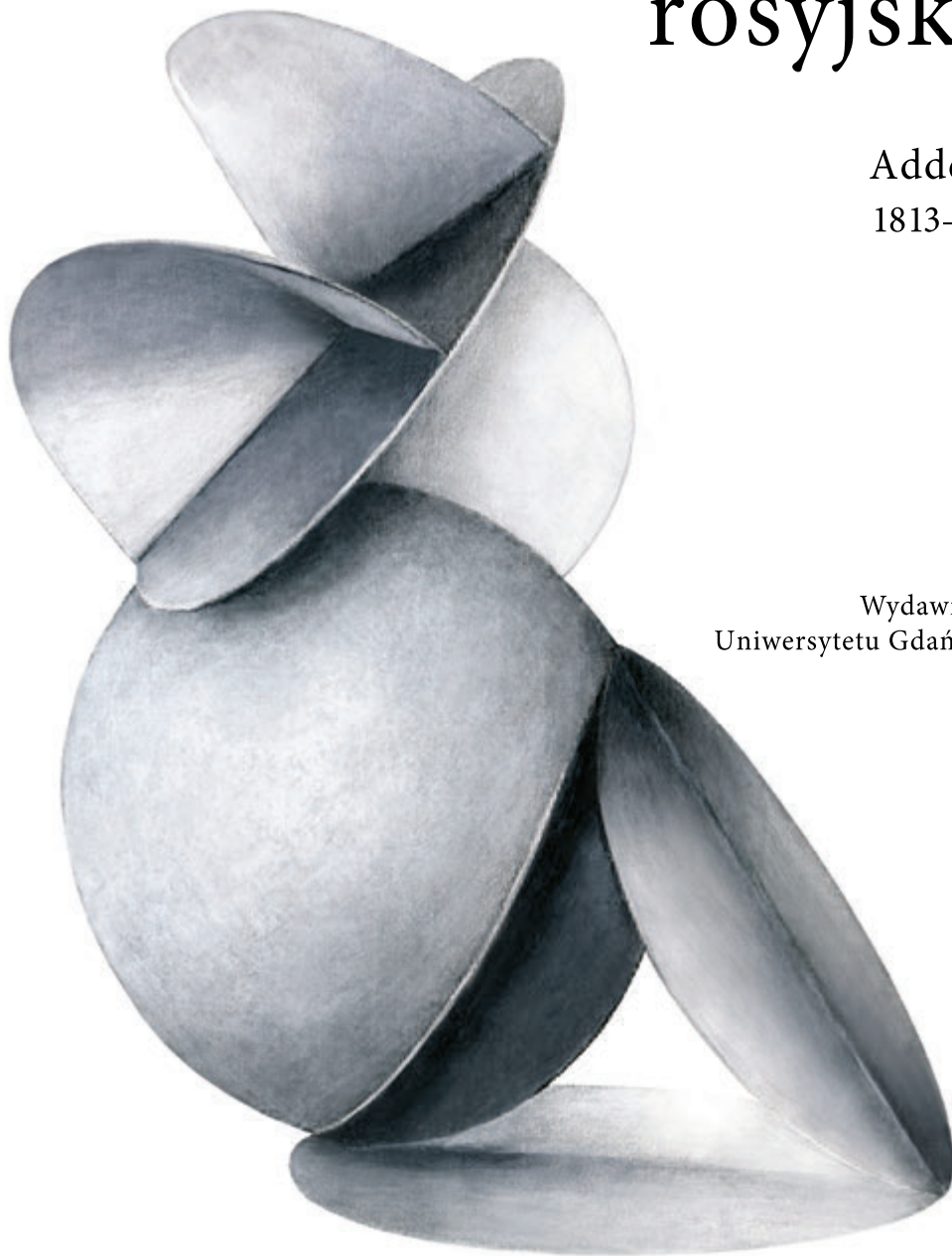

Ewa Konefał

Przekładoznawstwo rosyjskie

Addenda
1813–2020

Wydawnictwo
Uniwersytetu Gdańskiego

Przekładoznawstwo rosyjskie

Addenda
1813–2020

*Każda nauka powinna mieć swoją własną bibliografię,
opracowaną wyczerpująco i systematycznie,
przystosowaną do jej potrzeb, obejmującą jej całokształt.*

Stefan Vrtel-Wierczyński

Ewa Konefał

Przekładoznawstwo rosyjskie

Addenda
1813–2020

Wydawnictwo
Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2022

Recenzent
dr hab. Grzegorz Ojcewicz, em. prof. UWM

Redakcja językowa
Olga Makarowska

Korekta techniczna
Katarzyna Ambroziak

Projekt okładki i stron tytułowych
Andrzej Taranek

Skład i łamanie
Maksymilian Biniakiewicz

Publikacja sfinansowana ze środków Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-457-5

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

SPIS TREŚCI / СОДЕРЖАНИЕ

PRZEDMOWA / ПРЕДИСЛОВИЕ	15
CHARAKTERYSTYKA BAZY BIBLIOGRAFICZNEJ / ХАРАКТЕРИСТИКА БИБЛИОГРАФИЧЕСКОЙ БАЗЫ	17
1. Źródła eksцерpcji / Источники эксцерпции	17
2. Zasięg chronologiczny / Хронологические рамки	18
3. Metodologia systematyzacji materiału / Методология систематизации материала	18
WYKAZ LITERATURY / УКАЗАТЕЛЬ ЛИТЕРАТУРЫ	
I. AUTOREFERATY I DYSERTACJE / АВТОРЕФЕРАТЫ И ДИССЕРТАЦИИ	25
Uzupełnienie literatury za lata 1937–2015 / Дополнения к литературе за годы 1937–2015	25
1. Nauki matematyczno-fizyczne / Физико-математические науки	25
1.1. Autoreferaty dysertacji doktorskich / Авторефераты докторских диссертаций	25
1.2. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	25
2. Nauki techniczne / Технические науки	26
2.1. Autoreferaty dysertacji doktorskich / Авторефераты докторских диссертаций	26
2.2. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	26
3. Nauki historyczne / Исторические науки	26
3.1. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	26
4. Nauki ekonomiczne / Экономические науки	27
4.1. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	27
5. Nauki filologiczne / Филологические науки	27
5.1. Literaturoznawstwo / Литературоведение	27
5.1.1. Autoreferaty dysertacji doktorskich / Авторефераты докторских диссертаций	27
5.1.2. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	27
5.2. Językoznawstwo / Языкознание	32
5.2.1. Autoreferaty dysertacji doktorskich / Авторефераты докторских диссертаций	32
5.2.2. Dysertacje i autoreferaty dysertacji kandydackich / Диссертации и авторефераты кандидатских диссертаций	32

6. Nauki prawne / Юридические науки	37
6.1. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	37
7. Nauki pedagogiczne / Педагогические науки	38
7.1. Autoreferaty dysertacji doktorskich / Авторефераты докторских диссертаций	38
7.2. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	39
8. Nauki o sztuce / Искусствоведение	43
8.1. Autoreferaty dysertacji doktorskich / Авторефераты докторских диссертаций	43
8.2. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	43
9. Bibliotekoznawstwo, bibliografoznawstwo (bibliografia) i bibliologia / Библиотечковедение, библиографоведение (библиография) и книговедение	43
9.1. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	43
Lata 2016–2020 / Годы 2016–2020	44
1. Nauki historyczne / Исторические науки	44
1.1. Autoreferaty dysertacji doktorskich / Авторефераты докторских диссертаций	44
1.2. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	45
2. Nauki filozoficzne / Философские науки	46
2.1. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	46
3. Nauki filologiczne / Филологические науки	46
3.1. Literaturoznawstwo / Литературоведение	46
3.1.1. Autoreferaty dysertacji doktorskich / Авторефераты докторских диссертаций	46
3.1.2. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	46
3.2. Językoznawstwo / Языкознание	50
3.2.1. Autoreferaty dysertacji doktorskich / Авторефераты докторских диссертаций	50
3.2.2. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	52
4. Nauki prawne / Юридические науки	65
4.1. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	65
5. Nauki pedagogiczne / Педагогические науки	65
5.1. Autoreferaty dysertacji doktorskich / Авторефераты докторских диссертаций	65
5.2. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	65
6. Nauki o sztuce / Искусствоведение	68
6.1. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	68
7. Nauki psychologiczne / Психологические науки	69
7.1. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	69
8. Kulturoznawstwo / Культурология	69
8.1. Autoreferaty dysertacji doktorskich / Авторефераты докторских диссертаций	69
8.2. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	69
9. Bibliotekoznawstwo, bibliografoznawstwo (bibliografia) i bibliologia / Библиотечковедение, библиографоведение (библиография) и книговедение	70
9.1. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	70
Autoreferaty i dysertacje rosyjskojęzyczne obszaru postradzieckiego / Русскоязычные авторефераты и диссертации постсоветского пространства	71
1. Armenia / Армения	71
1.1. Nauki filologiczne / Филологические науки	71

1.1.1. Literaturoznawstwo / Литературоведение	71
1.1.1.1. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	71
2. Azerbejdżan / Азербайджан	71
2.1. Literaturoznawstwo / Литературоведение	71
2.2. Językoznawstwo / Языкознание	73
2.3. Nauki pedagogiczne / Педагогические науки	74
3. Białoruś / Беларусь	74
3.1. Nauki techniczne / Технические науки	74
3.1.1. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	74
3.2. Nauki filologiczne / Филологические науки	74
3.2.1. Literaturoznawstwo / Литературоведение	74
3.2.1.1. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	74
3.2.2. Językoznawstwo / Языкознание	75
3.2.2.1. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	75
3.3. Nauki pedagogiczne / Педагогические науки	76
3.3.1. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	76
4. Estonia / Эстония	76
4.1. Nauki filologiczne / Филологические науки	76
5. Gruzja / Грузия	77
5.1. Nauki filologiczne / Филологические науки	77
5.1.1. Autoreferaty dysertacji doktorskich / Авторефераты докторских диссертаций	77
5.1.2. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	77
6. Kazachstan / Казахстан	79
6.1. Nauki techniczne / Технические науки	79
6.2. Nauki filologiczne / Филологические науки	79
6.3. Nauki pedagogiczne / Педагогические науки	81
7. Kirgistan / Киргизия	81
7.1. Nauki filologiczne / Филологические науки	81
7.1.1. Literaturoznawstwo / Литературоведение	81
7.1.1.1. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	81
7.1.2. Językoznawstwo / Языкознание	82
7.1.2.1. Autoreferaty dysertacji doktorskich / Авторефераты докторских диссертаций	82
7.1.2.2. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	82
8. Litwa / Литва	83
8.1. Nauki filologiczne / Филологические науки	83
9. Łotwa / Латвия	84
9.1. Nauki filologiczne / Филологические науки	84
10. Mołdawia / Молдавия	84
10.1. Nauki filologiczne / Филологические науки	84

10.2. Nauki pedagogiczne / Педагогические науки	85
11. Tadżykistan / Таджикистан	85
11.1. Nauki filologiczne / Филологические науки	85
11.1.1. Literaturoznawstwo / Литературоведение	85
11.1.1.1. Autoreferaty dysertacji doktorskich / Авторефераты докторских диссертаций	85
11.1.1.2. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	86
11.1.2. Językoznawstwo / Языкознание	88
11.1.2.1. Autoreferaty dysertacji doktorskich / Авторефераты докторских диссертаций	88
11.1.2.2. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	88
12. Ukraina / Украина	90
12.1. Nauki filozoficzne / Философские науки	90
12.1.1. Dysertacje kandydackie / Кандидатские диссертации	90
12.2. Nauki filologiczne / Филологические науки	90
12.2.1. Literaturoznawstwo / Литературоведение	90
12.2.1.1. Dysertacje kandydackie / Кандидатские диссертации	90
12.2.2. Językoznawstwo / Языкознание	91
12.2.2.1. Autoreferaty i dysertacje kandydackie / Авторефераты и кандидатские диссертации	91
12.3. Nauki pedagogiczne / Педагогические науки	92
12.3.1. Autoreferaty dysertacji kandydackich / Авторефераты кандидатских диссертаций	92
13. Uzbekistan / Узбекистан	92
13.1. Nauki filologiczne / Филологические науки	92
13.1.1. Autoreferaty dysertacji doktorskich (DSc) / Авторефераты докторских диссертаций (DSc)	92
13.1.2. Autoreferaty dysertacji doktorskich (PhD) / Авторефераты диссертаций доктора философии (PhD)	93
13.2. Nauki pedagogiczne / Педагогические науки	97
13.2.1. Autoreferaty dysertacji doktorskich (PhD) / Авторефераты диссертаций доктора философии (PhD)	97
II. MONOGRAFIE NAUKOWE / НАУЧНЫЕ МОНОГРАФИИ	97
1. Przekładoznawstwo ogólne / Общее переводоведение	97
1.1. Problemy teorii / Вопросы теории	97
1.2. Historia myśli przekładoznawczej / История переводоведческой мысли	97
1.3. Metodologia przekładu / Методология перевода	98
1.3.1. Przekład gry językowej i humoru / Перевод языковой игры и юмора	98
1.3.2. Przekład jednostek lakunarnych / Перевод лакунарных единиц	98
2. Przekładoznawstwo szczegółowe / Частные вопросы переводоведения	98
2.1. Problemy międzyjęzykowej i międzykulturowej konfrontacji przekładowej / Вопросы межъязыкового и межкультурного переводческого сопоставления	98
2.1.1. Angielski ↔ rosyjski / Английский ↔ русский	98
2.1.2. Azerbejdżański ↔ rosyjski / Азербайджанский ↔ русский	99
2.1.3. Gruziński → hebrajski / Грузинский → иврит	99

2.1.4. Gruziniński → rosyjski / Грузинский → русский	99
2.1.5. Hiszpański → rosyjski / Испанский → русский	99
2.1.6. Jakucki ↔ rosyjski / Якутский ↔ русский	99
2.1.7. Tatarski → rosyjski / Татарский → русский	100
2.2. Przekład tekstów ograniczonych dyskursem, formą przekazu lub podmiotem realizacji przekładu / Переводческие исследования, ограниченные типом дискурса, формой или субъектом осуществления перевода	100
2.2.1. Przekład artystyczny / Художественный перевод	100
2.2.1.1. Metodologia przekładu artystycznego / Методология художественного перевода	100
2.2.1.2. Krytyka przekładu artystycznego / Критика художественного перевода	102
2.2.1.3. Historia przekładu, recepcji i związków literackich / История перевода, рецепции и литературных связей	102
2.2.1.4. Biografika translatorska / Переводческая биографика	105
2.2.1.5. Historia badań nad przekładem artystycznym / История исследований в области художественного перевода	106
2.2.2. Przekład prasowy / Газетный перевод	106
2.2.3. Przekład prawny i prawniczy / Юридический перевод	107
2.2.3.1. Teoria i metodologia przekładu prawnego i prawniczego / Теория и методология юридического перевода	107
2.2.3.2. Aspekty prawne działalności translatorskiej / Юридические вопросы переводческой деятельности	107
2.2.4. Przekład religijny / Религиозный перевод	107
2.2.4.1. Przekład biblijny / Библейский перевод	107
2.2.4.1.1. Teoria i metodologia przekładu biblijnego / Теория и методология библейского перевода	107
2.2.4.1.2. Krytyka przekładu biblijnego / Критика библейского перевода	107
2.2.4.1.3. Historia przekładu Biblii / История перевода Библии	108
2.2.5. Przekład ustny / Устный перевод	109
2.2.6. Przekład maszynowy / Машинный перевод	109
2.2.6.1. Zagadnienia ogólne przekładu maszynowego / Общие вопросы машинного перевода	109
2.2.7. Tłumaczenie z języka migowego / na język migowy / Сурдоперевод	110
3. Pedagogika przekładu / Педагогика перевода	110
3.1. Metodyka nauczania przekładu / Методика обучения переводу	110
3.2. Kształcenie tłumaczy / Подготовка переводчиков	110
3.3. Organizacja procesu dydaktycznego / Организация учебного процесса	111
4. Źródłoznawstwo i paleografia przekładowa / Переводные источниковедение и палеография	111
III. TOMY ZBIOROWE / СБОРНИКИ НАУЧНЫХ СТАТЕЙ	113
1. Tomy wieloaspektowe / Многоаспектные сборники	113
2. Tomy z zakresu lingwistyki przekładu / Сборники по лингвистике перевода	114
3. Tomy z zakresu przekładu artystycznego / Сборники по художественному переводу	115
4. Tomy z zakresu pedagogiki przekładu / Сборники по педагогике перевода	115

5. Tomy z zakresu źródłoznawstwa przekładowego / Сборники по переводному источниковедению	117
6. Tomy z zakresu tłumaczenia języka migowego / Сборники по сурдопереводу	117
IV. SERIE WYDAWNICZE / ИЗДАТЕЛЬСКИЕ СЕРИИ	118
1. <i>Профессионально-ориентированный перевод: реальность и перспективы</i>	118
V. ANTOLOGIE / АНТОЛОГИИ	119
1. Antologie jednoautorskie / Моноавторские антологии	119
VI. ESEISTYKA I LITERATURA POPULARNONAUKOWA / ЭССЕЙСТИКА И НАУЧНО-ПОПУЛЯРНАЯ ЛИТЕРАТУРА	120
VII. SŁOWNIKI I ENCYKLOPEDIA TERMINOLOGII TRANSLATORYCZNEJ / СЛОВАРИ И ЭНЦИКЛОПЕДИИ ПЕРЕВОДОВЕДЧЕСКОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ	120
VIII. BIBLIOGRAFIE / БИБЛИОГРАФИИ	121
1. Bibliografie ogólne / Общие библиографии	121
2. Bibliografie przekładów literatury pięknej, folkloru, publicystyki i krytyki / Библиографии переводов художественной литературы, фольклора, публицистики и критики	123
IX. LITERATURA DYDAKTYCZNA / ДИДАКТИЧЕСКАЯ ЛИТЕРАТУРА	125
1. Wprowadzenie do wiedzy o przekładzie / Введение в переводоведение	125
1.1. Przekładoznawstwo ogólne / Общее переводоведение	125
1.1.1. Wprowadzenie do teorii i metodologii przekładu / Введение в теорию и методологию перевода	125
1.2. Przekładoznawstwo szczegółowe / Частные вопросы переводоведения	126
1.2.1. Przekład artystyczny / Художественный перевод	126
1.2.1.1. Teoria i metodologia przekładu artystycznego / Теория и методология художественного перевода	126
1.2.1.2. Biografika translatorska / Переводческая биографика	126
1.2.2. Przekład medyczny / Медицинский перевод	127
1.2.3. Przekład maszynowy i narzędzia elektroniczne wspomagające pracę tłumacza / Машинный перевод и электронный инструментарий переводчика	127
1.2.4. Tłumaczenie z języka migowego / na język migowy / Сурдоперевод	127
2. Praktyka przekładu w obrębie określonych par językowych / Практика перевода в рамках определенных языковых пар	129
2.1. Angielski ↔ rosyjski / Английский ↔ русский	129
2.1.1. Zagadnienia ogólne / Общие вопросы	129
2.1.2. Zagadnienia szczegółowe / Частные вопросы	133
2.1.2.1. Przekład artystyczny / Художественный перевод	133
2.1.2.2. Przekład medyczny i farmaceutyczny / Медицинский и фармацевтический перевод	133
2.1.2.3. Przekład naukowo-techniczny / Научно-технический перевод	134
2.1.2.3.1. Zagadnienia ogólne / Общие вопросы	134
2.1.2.3.2. Zagadnienia szczegółowe / Частные вопросы	135

2.1.2.3.2.1. budowa maszyn / машиностроение	135
2.1.2.3.2.2. energetyka / энергетика	136
2.1.2.3.2.3. górnictwo surowców naturalnych / добыча полезных ископаемых	136
2.1.2.3.2.4. historia / история	136
2.1.2.3.2.5. przemysł drzewny / лесная промышленность	136
2.1.2.3.2.6. przemysł jubilerski / ювелирная промышленность	136
2.1.2.3.2.7. przemysł motoryzacyjny / автотракторная промышленность	136
2.1.2.3.2.8. rolnictwo / сельское хозяйство	137
2.1.2.3.2.9. technika mikro- i nanosystemowa / микро- и наносистемная техника	137
2.1.2.3.2.10. technologie informacyjne (IT) / информационные технологии (ИТ)	137
2.1.2.3.2.11. telekomunikacja / телекоммуникация	137
2.1.2.4. Przekład popularnonaukowy / Научно-популярный перевод	138
2.1.2.5. Przekład prasowy / Газетный перевод	138
2.1.2.6. Przekład społeczno-polityczny / Общественно-политический перевод	138
2.1.2.7. Przekład w sferze ekonomii i biznesu / Перевод в сфере экономики и бизнеса	138
2.1.2.8. Przekład w sferze turystyki / Перевод в сфере туризма	140
2.1.2.9. Przekład wojskowy / Военный перевод	140
2.1.2.10. Przekład tekstów różnorodnych tematycznie i gatunkowo / Перевод текстов различной тематической и жанровой принадлежности	140
2.1.2.11. Przekład ustny / Устный перевод	141
2.2. Azerbejdżański ↔ polski / Азербайджанский ↔ польский	142
2.2.1. Zagadnienia szczegółowe / Частные вопросы	142
2.2.1.1. Przekład artystyczny / Художественный перевод	142
2.3. Azerbejdżański ↔ rosyjski / Азербайджанский ↔ русский	142
2.3.1. Zagadnienia ogólne / Общие вопросы	142
2.3.2. Zagadnienia szczegółowe / Частные вопросы	142
2.3.2.1. Przekład artystyczny / Художественный перевод	142
2.4. Białoruski ↔ rosyjski / Белорусский ↔ русский	143
2.4.1. Zagadnienia szczegółowe / Частные вопросы	143
2.4.1.1. Przekład artystyczny / Художественный перевод	143
2.5. Chiński ↔ rosyjski / Китайский ↔ русский	143
2.5.1. Zagadnienia ogólne / Общие вопросы	143
2.6. Francuski ↔ rosyjski / Французский ↔ русский	144
2.6.1. Zagadnienia szczegółowe / Частные вопросы	144
2.6.1.1. Przekład artystyczny / Художественный перевод	144
2.6.1.2. Przekład naukowo-techniczny / Научно-технический перевод	144
2.6.1.2.1. Zagadnienia ogólne / Общие вопросы	144
2.6.1.3. Przekład prawny i prawniczy / Юридический перевод	145
2.6.1.4. Przekład społeczno-polityczny / Общественно-политический перевод	145

2.6.1.5. Przekład w sferze ekonomii i biznesu / Перевод в сфере экономики и бизнеса	145
2.6.1.6. Przekład ustny / Устный перевод	145
2.7. Francuski → uzbecki / Французский → узбекский	146
2.7.1. Zagadnienia szczegółowe / Частные вопросы	146
2.7.1.1. Przekład artystyczny / Художественный перевод	146
2.8. Grecki ↔ rosyjski / Греческий ↔ русский	146
2.8.1. Zagadnienia ogólne / Общие вопросы	146
2.9. Hiszpański ↔ rosyjski / Испанский ↔ русский	147
2.9.1. Zagadnienia ogólne / Общие вопросы	147
2.9.2. Zagadnienia szczegółowe / Частные вопросы	147
2.9.2.1. Przekład naukowo-techniczny / Научно-технический перевод	147
2.9.2.1.1. Zagadnienia ogólne / Общие вопросы	147
2.10. Japoński ↔ rosyjski / Японский ↔ русский	147
2.10.1. Zagadnienia szczegółowe / Частные вопросы	147
2.10.1.1. Przekład artystyczny / Художественный перевод	147
2.11. Kazachski ↔ rosyjski / Казахский ↔ русский	148
2.11.1. Zagadnienia szczegółowe / Частные вопросы	148
2.11.1.1. Przekład artystyczny / Художественный перевод	148
2.12. Niemiecki ↔ rosyjski / Немецкий ↔ русский	148
2.12.1. Zagadnienia ogólne / Общие вопросы	148
2.12.2. Zagadnienia szczegółowe / Частные вопросы	149
2.12.2.1. Przekład medyczny / Медицинский перевод	149
2.12.2.2. Przekład naukowo-techniczny / Научно-технический перевод	149
2.12.2.2.1. Zagadnienia ogólne / Общие вопросы	149
2.12.2.2.2. Zagadnienia szczegółowe / Частные вопросы	150
2.12.2.2.2.1. architektura i budownictwo / архитектура и строительство	150
2.12.2.2.2.2. pedagogika / педагогика	150
2.12.2.2.2.3. przemysł drzewny / лесная промышленность	150
2.12.2.2.2.4. rolnictwo / сельское хозяйство	150
2.12.2.3. Przekład prawny i prawniczy / Юридический перевод	150
2.13. Turecki → rosyjski / Турецкий → русский	151
2.13.1. Zagadnienia ogólne / Общие вопросы	151
2.14. Włoski ↔ rosyjski / Итальянский ↔ русский	151
2.14.1. Zagadnienia ogólne / Общие вопросы	151
2.14.2. Zagadnienia szczegółowe / Частные вопросы	151
2.14.2.1. Przekład społeczno-polityczny / Общественно-политический перевод	151
2.14.2.2. Przekład ustny / Устный перевод	151
3. Podręczniki i opracowania metodyczne z zakresu dydaktyki przekładu i kształcenia tłumaczy / Учебные и методические пособия по дидактике перевода и обучению переводчиков	152
4. Źródłoznawstwo przekładowe / Переводное источниковедение	153
X. LITERATURA NIEOPISANA / НЕОПИСАННАЯ ЛИТЕРАТУРА	153

WYKAZ SKRÓTÓW I AKRONIMÓW /	
УКАЗАТЕЛЬ СОКРАЩЕНИЙ И АББРЕВИАТУР	154
Skróty i akronimy tekstowe / Текстовые сокращения и аббревиатуры	154
Skróty i akronimy nazw wydawnictw / Сокращения и аббревиатуры наименований издательств	155
ALFABETYCZNY INDEKS NAZWISK DO TOMÓW I–III I <i>ADDENDÓW</i> /	
АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ФАМИЛИЙ К ТОМАМ I–III И <i>АДДЕНДАМ</i>	159

PRZEDMOWA / ПРЕДИСЛОВИЕ

Przekazywana do rąk odbiorców książka stanowi uzupełnienie serii Przekładoznawstwo Rosyjskie rejestrującej zgromadzony na przestrzeni ponad dwustu lat dorobek rosyjskojęzycznych studiów nad przekładem, której trzy kolejne tomy ukazały się nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Gdańskiego w latach 2016–2021¹. Obecne opracowanie początkowo było tworzone głównie z myślą o dopełnieniu panoramy rosyjskich studiów nad przekładem o autoreferaty wydane w latach 2016–2020, tym samym miało być to zamknięcie całego cyklu kłamrą chronologiczną na roku 2020, tak by wszystkie zarejestrowane w serii rodzaje piśmiennictwa przekładoznawczego, pomimo różnie zlokalizowanych w czasie początków, posiadały taką samą górną granicę i w konsekwencji mogły stać się homogenicznym źródłem różnorodnych wielokierunkowych analiz. Jednakże kolejne kwerendy pokazały, że uaktualnienia wymaga też zbiór autoreferatów rozpraw wydanych w latach wcześniejszych, a skatalogowanych w pierwszym tomie. Przy okazji pewne luki bibliograficzne wykryto również w rejestrowanej wcześniej literaturze naukowej, popularnonaukowej i dydaktycznej. Głównym założeniem niniejszej publikacji jest więc dokompletowanie korpusu adresów bibliograficznych rosyjskojęzycznego piśmiennictwa przekładoznawczego, tak aby stał się on źródłem możliwie jak najbardziej wyczerpującym, co od początku było celem zasadniczym podejmowanych wysiłków dokumentacyjnych. Po raz kolejny praca nad bibliografią dowiodła, że nasza wiedza jest ograniczona, a osiągnięcie jej kompletności wydaje się niedościgłym ideałem, stając się równocześnie lekcją pokory wobec własnych możliwości.

Okres, który minął od przygotowania i ukazania się drukiem pierwszego z tomów, rejestrującego autoreferaty rozpraw naukowych, to czas niesłychanie intensywnego rozwoju technologii cyfrowej i wzmożonych nakładów finansowych wielu ośrodków

---

¹ Wydania serii: E. Konefał, *Przekładoznawstwo rosyjskie*, t. 1: *Autoreferaty dysertacji 1937–2015*, Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2016; też, *Przekładoznawstwo rosyjskie*, t. 2: *Wydania naukowe, popularnonaukowe i informacyjne 1837–2020*, Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2021; też, *Przekładoznawstwo rosyjskie*, t. 3: *Literatura dydaktyczna 1817–2020*, Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2021.

akademickich i badawczych oraz innych instytucji państwowych związanych z rozpowszechnianiem nauki na cyfrową archiwizację i nieodpłatne udostępnianie zgromadzonego na przestrzeni wieków dziedzictwa piśmienniczego, często wcześniej ukrytego w trudno dostępnych archiwach. W konsekwencji wiele prac zyskało szansę na włączenie w światowy obieg naukowy. Dzięki temu możliwe było uzupełnienie zarejestrowanego dorobku o piśmiennictwo rosyjskojęzyczne powstałe w wielu państwach przestrzeni postradzieckiej, co jednocześnie pozwala poczynić pewne obserwacje na temat zachodzących tam transformacji w kwestii polityki naukowej.

Żywię głęboką nadzieję, że niniejsze addenda podwyższą użyteczność stworzonej serii: zarówno jako informatorium dla studentów i badaczy, jak i jako źródła do dalszych opracowań, także w sferze konfrontacji dorobku przekładoznawstwa rosyjskojęzycznego z osiągnięciami rozwijających się na Zachodzie studiów nad przekładem. Poznawczo niezwykle ciekawym i naukowo pożytecznym działaniem byłoby również zestawienie zdobytej wiedzy z dziedzictwem polskiej nauki o przekładzie. Takie naukoznawcze studia porównawcze niewątpliwie wpłynęłyby korzystnie na rozwój dyscypliny, poza zobrazowaniem dynamiki jej rozwoju na określonych obszarach pozwoliłyby na wyodrębnienie w niej dobrze wszystkim znanych miejsc wspólnych, nisz badawczych, co więcej – obszarów nietkniętych, czekających na eksplorację, zagadnień uniwersalnych i lokalnych, wypływających ze specyfiki uprawiania nauki na określonym obszarze². Przekładoznawstwo jako dyscyplina naukowa zgromadziło na tyle bogaty i różnorodny bagaż wiedzy, że wręcz domaga się podobnych działań.

---

² Próba nakreślenia takich miejsc „wspólnych, paralelnych i osobnych” w odniesieniu do polskiego i rosyjskiego szeroko rozumianego obszaru humanistyki została podjęta w tomie *Nauka w Polsce i Rosji – miejsca wspólne, miejsca różne (obszar humanistyki)*, red. M. Dąbrowska, P. Głuszowski, Warszawa: Instytut Rusycystyki Uniwersytetu Warszawskiego, 2016.

CHARAKTERYSTYKA BAZY BIBLIOGRAFICZNEJ / ХАРАКТЕРИСТИКА БИБЛИОГРАФИЧЕСКОЙ БАЗЫ

---

1. Źródła ekscerpcji / Источники эксцерпции

Materiał zarejestrowany w niniejszym wykazie pochodzi głównie ze źródeł elektronicznych – niezmiennie stanowiły je katalogi bibliotek narodowych Rosji i państw byłych republik radzieckich oraz katalogi elektroniczne publicznych bibliotek naukowych, uniwersyteckich i instytutowych, a także repozytoria cyfrowe tychże instytucji¹. W większej mierze niż przy przygotowywaniu poprzednich tomów korzystano z bazy wiedzy eLibrary.ru (<https://www.elibrary.ru>), sukcesywnie powiększającej swe zasoby. Dodatkowo podczas kompilowania bazy autoreferatów dysertacji naukowych posłużono się informacją ze stron komisji atestacyjnych państw byłych republik radzieckich: Najwyższego Komitetu Atestacyjnego Armenii (<https://bok.am/>), Najwyższej Komisji Atestacyjnej przy Prezydencie Republiki Azerbejdżanu (<http://www.aak.gov.az/>), Najwyższej Komisji Atestacyjnej Republiki Białorusi (<http://www.vk.bsu.by>), Narodowej Komisji Atestacyjnej przy Prezydencie Republiki Kirgiskiej (<https://vak.kg/>), Komisji Atestacyjnej Mołdawii (<http://www.cnaa.md/>), Najwyższej Komisji Atestacyjnej przy Prezydencie Republiki Tadżykistanu (<https://vak.tj>) oraz Najwyższej Komisji Atestacyjnej Uzbekistanu (<https://www.oak.uz/>)².

---

¹ Por. źródła ekscerpcji podane w poprzednich tomach: E. Konefał, *Przekładoznawstwo...*, t. 1, Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2016, s. 17–19; *taż*, *Przekładoznawstwo...*, t. 2, Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2021, s. 17–18.

² W pozostałych krajach przestrzeni postradzieckiej podobne komisje atestacyjne albo nie istnieją (na Ukrainie Najwyższa Komisja Atestacyjna została zlikwidowana w 2010 r.), albo nie posiadają portali internetowych.

2. Zasięg chronologiczny / Хронологические рамки

W związku z uzupełnieniem bazy bibliograficznej o starsze wydania dolna granica chronologiczna niniejszego opracowania, i tym samym całej serii, uległa przesunięciu. Najstarszym zarejestrowanym w wykazie dokumentem jest opracowana przez Wasilija Sopikowa pięciotomowa bibliografia ogólna, obejmująca drukowane w rosyjskich typografiach księgi cerkiewne i literaturę świecką (m.in. piękną, naukową oraz dydaktyczną), w tym również dzieła przełożone na język rosyjski i cerkiewnosłowiański (co znamienne, pod względem ilościowym dominujące nad piśmiennictwem rodzimym). Jej pierwszy tom ukazał się w Petersburgu w 1813 r.³ Wykaz zamykają prace opublikowane w 2020 r.

3. Metodologia systematyzacji materiału / Методология систематизации материала

Konceptualnie *Addenda* nawiązują do poprzednich tomów. Oznacza to, że podział zgrupowanych w nich dokumentów wzorowany jest na wcześniej nakreślonej mapie. Jednakże ich ostateczny kształt podyktowany został charakterem tego konkretnego, zarejestrowanego w niniejszym wykazie, materiału. Obecne opracowanie, z jednej strony, ze względu na suplementarność, musiało zostać znacznie okrojone w stosunku do wcześniejszych wydań pod względem liczby kategorii/podkategorii przedmiotowych, z drugiej zaś, ze względu na swą odrębność, wymagało pewnych niezbędnych uzupełnień oraz korekt przyjętych wcześniej rozwiązań.

Podstawowy sposób porządkowania dokumentów zgromadzonych w dziale *Autoreferaty i dysertacje* koresponduje z zasadami przyjętymi w tomie pierwszym. Zebrane piśmiennictwo zostało podzielone zgodnie z reprezentowanymi dziedzinami naukowymi, wyodrębnionymi w nomenklaturach specjalności pracowników naukowych. Pod względem chronologicznym w zbiorze tym wydzielono uzupełnienia za lata 1937–2015 i rozprawy powstałe w nowym, nierejestrowanym wcześniej przedziale czasowym obejmującym lata 2016–2020.

Odstępstwem wobec wcześniejszych rozstrzygnięć było zgrupowanie w oddzielnych rozdziałach autoreferatów rozpraw i samych rozpraw (w przypadku braku

---

³ Patrz: В.С. Сопиков, *Опыт российской библиографии, или полный словарь сочинений и переводов, напечатанных на словенском и российском языках, от начала заведения типографий, до 1813 года, с предисловием, служащим введением в сию науку, совершенно новую в России, с историею о начале и успехах книгопечатания как в Европе вообще, так и особенно в России, с примечаниями о древних и новых редких книгах и их изданиях, и с краткими из оных выписками. Собранный из достоверных источников Василием Сопиковым*. Ч. 1, Санкт-Петербург: в Тип. Императорского Театра, 1813.

autoreferatu bądź sporządzenia go w języku innym niż rosyjski) obronionych na terenie postradzieckim. Decyzja ta była motywowana paroma kwestiami. Wpłynął na nią przede wszystkim fakt, że po rozpadzie Związku Radzieckiego polityka naukowa wchodzących w jego skład państw zaczęła często podążać własnymi ścieżkami. Przebudowane zostały nie tylko nomenklatury poszczególnych specjalności, ale i sama procedura awansów naukowych. Nie pozwoliło to na sprowadzenie zgromadzonego w tym dziale wielonarodowego piśmiennictwa do wspólnego mianownika.

Radziecki dwustopniowy system stopni naukowych zachowały Armenia, Białoruś, oraz Kirgistan, tj. nadal nadawane są tam stopnie kandydata i doktora nauk. W Tadżykistanie od 2016 r. równolegle nadawane są dwa niższe stopnie naukowe: doktora filozofii (PhD) i kandydata nauk, został też zachowany stopień doktora nauk⁴. W Azerbejdżanie stopnie kandydata i doktora nauk wzorowane na systemie radzieckim były nadawane do 2009 r.⁵, dziś po odbyciu 3-letnich studiów doktoranckich (azer. *doktorantura*) możliwe jest tam uzyskanie stopnia doktora filozofii (PhD, azer. *fəlsəfə doktoru*) w odpowiedniej dziedzinie nauki, lub – po studiach 4-letnich – doktora nauk (DSc, azer. *əmlər doktoru*)⁶. Jednostopniowy system kształcenia ponadakademickiego obecnie obowiązuje również w Kazachstanie, w którym od 2011 r.⁷ można uzyskać jedynie stopień doktora filozofii (PhD) odpowiedniego profilu (np. filologii, pedagogiki, ros. *доктор философии* (PhD), *доктор по профилю*). W Uzbekistanie podobny system obowiązywał w latach 2013–2017, w 2017 r. wprowadzono system dwustopniowy, nadawane są stopnie doktora filozofii (uzb. *фалсафа доктори* (PhD)) i doktora nauk (uzb. *фан доктори* (DSc))⁸. Podobnie sytuacja przedstawia się w Ukrainie, w której

---

⁴ Patrz procedura nadawania stopni naukowych w Tadżykistanie: *Порядок присвоения ученых степеней и присуждения ученых званий (доцента, профессора). Приложение 2 к постановлению Правительства Республики Таджикистан от «26» ноября 2016 года № 505*, https://vak.tj/images/pdf_files_rus/poryadok-prisvoeniya-nauchnykh-stepeney-i-uchenykh-zvanij.pdf [dostęp 5.07.2022].

⁵ Zmieniła to ustawa o edukacji z dnia 19 czerwca 2009 r. [tekst dokumentu w j. azer.]: <https://e-qanun.az/framework/18343> [dostęp 5.07.2022]; patrz również informacje o systemie edukacji w Azerbejdżanie na stronie NAWA: https://nawa.gov.pl/images/users/623/Azerbejdzan_1.pdf [dostęp 5.07.2022].

⁶ Nie odpowiada on stopniowi doktora nauk nadawanemu w Azerbejdżanie przed 2009 r.

⁷ Patrz ustawa o nauce: *О науке. Закон Республики Казахстан от 18 февраля 2011 года № 407–IV*, <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1100000407> [dostęp 5.07.2022] oraz rozporządzenie o zasadach nadawania stopni naukowych: *Об утверждении Правил присуждения степеней. Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 31 марта 2011 года № 127. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 13 мая 2011 года № 6951*, <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V1100006951> [dostęp 5.07.2022]; patrz również informacje o systemie edukacji w Kazachstanie na stronie NAWA: <https://nawa.gov.pl/images/users/642/Kazachstan.pdf> [dostęp 5.07.2022].

⁸ Patrz: *Постановление Президиума Высшей аттестационной комиссии при Кабинете министров Республики Узбекистан „Об утверждении Положения о порядке присуждения ученых степеней”* [Зарегистрировано Министерством юстиции Республики Узбекистан 23 июня 2017 г. Регистрационный № 2894] [tekst ustawy w j. uzb.], <https://lex.uz/ru/docs/3244221>

na mocy ustawy o oświacie z dnia 5 września 2017 r.⁹ stopień kandydata zaczęto sukcesywnie zastępować stopniem doktora filozofii (ukr. *доктор філософії*) / doktora sztuki (ukr. *доктор мистецтва*)¹⁰, nadawany jest również stopień wyższy – doktora nauk (ukr. *доктор наук*). W Litwie, Łotwie, Estonii i w Mołdawii – podobnie jak w Polsce – można uzyskać kolejno stopnie doktora (odpowiednik rosyjskiego kandydata nauk) i doktora habilitowanego (odpowiednik doktora nauk).

Po ukazaniu się pierwszego tomu serii pewne reformy w systemie awansów naukowych wprowadzono również na terenie Federacji Rosyjskiej. Na mocy ustawy z 2016 r.¹¹ specjalne przywileje w tym zakresie zostały przyznane dwóm uczelniom wyższym: Moskiewskiemu Uniwersytetowi Państwowemu im. M.W. Łomonosowa i Petersburskiemu Uniwersytetowi Państwowemu, które otrzymały prawo autonomicznego ustalania sposobu kształtowania i działalności rad naukowych oraz trybu przeprowadzania publicznych obron i nadawania stopni. Nowe procedury zaczęły być wdrażane od 2016 r. W latach 2016–2018 równolegle funkcjonowały zasady przyznawania stopni obowiązujące w pozostałych rejonach kraju i systemy opracowane autonomicznie przez wyżej wymienione uniwersytety. Do głównych zmian zaimplementowanych w petersburskiej uczelni należy wymóg włączenia do rady naukowej przynajmniej jednego członka zagranicznego, natomiast dysertacje muszą być sporządzone równolegle w języku rosyjskim i angielskim, autoreferat w tym przypadku nie jest wymagany. Publiczne obrony rozpraw są wspomagane tłumaczeniem synchronicznym na język angielski.

Kolejne zmiany obserwowane w przestrzeni postradzieckiej po 1992 r., niepozostające bez wpływu na powstające na tym obszarze rozprawy i powiązane z nimi autoreferaty, dotyczą statusu języka rosyjskiego, również jako narzędzia komunikacji naukowej. Kwestia ta przedstawia się w różny sposób w poszczególnych państwach byłego ZSRR. Swobodny wybór pomiędzy językiem narodowym a rosyjskim (urzędowym) jako językami dysertacji wciąż istnieje na Białorusi i w Kirgistanie, przy czym taka sama dowolność w przypadku autoreferatu możliwa jest już tylko na Białorusi, w Kirgistanie od 2017 r. autoreferat musi być sporządzony w dwóch językach: narodowym (kirgiskim) i oficjalnym (rosyjskim)¹². W Tadżykistanie zarówno dysertacja, jak i au-

---

[dostęp 5.07.2020]; patrz również informacje o systemie edukacji w Uzbekistanie: https://nawa.gov.pl/images/users/642/Uzbekistan_1.pdf [dostęp 5.07.2022].

⁹ Закон України „Про освіту”, „Відомості Верховної Ради”, 2017, № 38–39, ст. 380, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> [dostęp 5.07.2022]; patrz również informacje o systemie edukacji w Ukrainie na stronie NAWA: https://nawa.gov.pl/images/users/623/Ukraina_3.pdf [dostęp 5.07.2020].

¹⁰ Stopień kandydata mógł być równolegle nadawany jeszcze do 2020 r.

¹¹ Patrz: *Федеральный закон О внесении изменений в статью 4 Федерального закона „О науке и государственной научно-технической политике” № 148-ФЗ* z dnia 23 maja 2016 r., <https://vak.minobrnauki.gov.ru/uploader/loader?type=34&name=3349241001&f=2950> [dostęp 5.07.2022].

¹² Stanowią one dwa odrębne dokumenty, w niniejszym wykazie rejestrowana jest tylko wersja rosyjska.

toreferat mogą być przygotowane w jednym z trzech języków: tadżyckim, rosyjskim lub angielskim (w przypadku gdy dysertacja jest w języku rosyjskim lub angielskim, autoreferat powinien zostać przetłumaczony na język narodowy). W Armenii zarówno autoreferat, jak i dysertacja powinny być przedstawione w języku ormiańskim (w innym języku mogą być sporządzone wyłącznie za zgodą odpowiedniej rady naukowej). W Uzbekistanie dysertacje przygotowywane są w języku narodowym (uzbeckim), natomiast autoreferat prezentowany jest w dwóch językach: uzbeckim oraz rosyjskim lub angielskim i opatrzony jest krótkim streszczeniem (w języku angielskim, jeśli autoreferat powstał po rosyjsku, i *vice versa*). W Ukrainie po rozpadzie ZSRR autoreferaty były przeważnie formułowane po ukraińsku, natomiast dysertacje mogły być pisane również w języku rosyjskim. Zmiany w tej kwestii wprowadziła ustawa z dnia 16 maja 2019 r. o funkcjonowaniu języka ukraińskiego jako państwowego, której art. 22 bezpośrednio odnosi się do języka nauki: jest nim język państwowy (ukraiński), a prace naukowe są publikowane w języku ukraińskim, angielskim lub innym języku urzędowym Unii Europejskiej¹³.

Oprócz autoreferatów i rozpraw naukowych ważną część niniejszego wykazu stanowią również uzupełnienia informacji o dorobku przekładoznawstwa rosyjskojęzycznego rejestrowanego w drugim i trzecim tomie serii, tj. monografie naukowe, tomy zbiorowe, serie wydawnicze, literatura popularnonaukowa, informacyjna i dydaktyczna. Sporą ich część tworzą wydania starsze, opublikowane w XIX w. i na początku ubiegłego stulecia, jeszcze niedawno trudno osiągalne, obecnie publicznie dostępne w postaci cyfrowej. *Addenda* obejmują również niezarejestrowane wcześniej piśmiennictwo obszaru postradzieckiego, tj. prace powstałe na terenie Białorusi, Ukrainy, Uzbekistanu czy Armenii. Wykaz został także wzbogacony o rosyjskojęzyczne monografie i podręczniki niedostępne w głównych rosyjskich bibliotekach, odnotowane natomiast w repozytoriach i elektronicznych bazach, przede wszystkim na rosyjskiej platformie eLibrary.

Przedmiotowo dział monografii grupujący dokumenty z zakresu metodologii przekładu został poszerzony o zagadnienia koncentrujące się wokół przekładu jednostek lakunarnych. Grupa piśmiennictwa z zakresu międzyjęzykowej i międzykulturowej konfrontacji przekładowej została natomiast wzbogacona o publikacje prezentujące problemy tłumaczenia dotyczące nowych par zestawianych języków: azerbejdżańskiego i rosyjskiego, gruzińskiego i hebrajskiego, gruzińskiego i rosyjskiego.

Zdecydowano się również na poszerzenie mapy przekładoznawstwa rosyjskiego o obszary tradycyjnie do niego na gruncie rosyjskiej nauki niewłączone, natomiast w światowych studiach nad przekładem jako takie kwalifikowane. Nawiązując do mapy dyscypliny kreślonej przez przekładoznawstwo zachodnie, postanowiono ująć w niniejszym wydaniu także informacje o publikacjach z zakresu przekładu z języka migowego / na język migowy, w tym również o nowych technologiach

---

¹³ Patrz: Закон України Про забезпечення функціонування української мови як державної, „Відомості Верховної Ради” (ВВР), 2019, № 21, ст. 81, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text> [dostęp 5.07.2022].

wspomagających wymieniony rodzaj tłumaczenia¹⁴. Są wśród nich zarówno monografie, podręczniki, jak i tomy zbiorowe, dziedzinowo w nauce rosyjskiej sytuowane w obrębie surdopedagogiki.

W wyniku przeprowadzonych kwerend powstał również zbiór dokumentów trudnych do kategoryzacji ze względu na dość ogólny tytuł i brak jakichkolwiek dodatkowych metadanych pozwalających na odpowiednie przyporządkowanie danej publikacji do właściwego działu. Rzetelność naukowa nie pozwala na ich intuicyjne uszeregowanie, natura „zbieracza” zaś – na zupełne wyłączenie ze zbioru. Wydania te zostały zgrupowane w dziale *Literatura nieopisana / Неописанная литература*.

W niniejszym wydaniu zostały zachowane zasady opisu bibliograficznego zastosowane dla określonych rodzajów piśmiennictwa w poprzednich tomach.

Książka dodatkowo została zaopatrzona w liczący blisko 6600 pozycji indeks nazwisk zarejestrowanych w całej dotychczas wydanej serii. Ma on za zadanie zintegrowanie w jednym miejscu informacji o wszystkich autorach, redaktorach oraz tłumaczach związanych z przekładoznawstwem uprawianym w przestrzeni rosyjskojęzycznej oraz ułatwienie prześledzenia rozproszonego w poszczególnych tomach cyklu różnie zorientowanego dorobku konkretnych badaczy związanych z omawianą dyscypliną. Inwentarz ułożono alfabetycznie. Pozycje pochodzące z poszczególnych tomów cyklu zostały w nim oznaczone liczbami rzymskimi (I, II, III odpowiednio oznaczające t. 1, t. 2 oraz t. 3), a te zamieszczone w *Addendach* – literą A. Przy okazji dalszych prac nad wykazem została ustalona i rozwinięta część inicjałów imion i patronimików twórców, co znalazło odzwierciedlenie w indeksie. W przypadku nazwisk autorów obcojęzycznych starano się podawać również ich oryginalną pisownię (zamieszczaną w nawiasach kwadratowych). Taka strategia, ze względu na odmienną alfabetów cyrylicy i łacińskiego i związaną z nią wariantywność transkrypcji, była stosowana w dwóch ostatnich tomach serii w odniesieniu do nazwisk badaczy zachodnich. W niniejszym indeksie w oryginalną pisownię – o ile było to możliwe do ustalenia – zaopatrzone również nazwiska autorów pochodzących z byłych republik radzieckich¹⁵. Mam nadzieję, że zastosowane rozwiązanie pozwoli na dokładniejszą identyfikację twórców zaangażowanych w badania nad przekładem, być może stanie się też punktem wyjścia do prześledzenia ich dorobku tworzonego w językach narodowych.

---

¹⁴ Por. *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, 3rd edition, eds. M. Baker, G. Saldanha, London–New York: Routledge, 2019.

¹⁵ Dotyczy to nazwisk, które są zapisywane znakami innymi niż rosyjska cyrylica, tj. zarówno znakami łacińskimi (litewski, łotewski, estoński, azerski), jak i cyrylicą ukraińską czy białoruską. Ze względu na sporą odmienną alfabetów oryginalnej pisowni nie podano dla języka gruzińskiego i ormiańskiego.

Ewa Konefał – doktor, adiunkt w Instytucie Rusycystyki i Studiów Wschodnich Uniwersytetu Gdańskiego. Jej droga naukowa jest związana głównie z przekładoznawstwem. Wśród problemów badawczych podejmowanych równoległe ze studiami nad przekładem – i często implikowanymi przez te badania – znajdują się również procesy innowacyjne we współczesnym języku rosyjskim, kwestie konwersji nazw własnych z/na język rosyjski, jednostki dyskursywne (przede wszystkim partykuły),

dyskurs prasowy. Do obszaru jej zainteresowań naukowych należy także językoznawstwo korpusowe. Jest autorką kilkudziesięciu publikacji naukowych.

Niniejsza publikacja jest uzupełnieniem zainicjowanej w 2016 r. serii bibliograficznej prezentującej dorobek rosyjskojęzycznych studiów nad przekładem. Książka powstała głównie z myślą o dopełnieniu pierwszego tomu cyklu o autoreferaty dysertacji naukowych wydane w latach 2016–2020. Tym samym *Addenda* zamykają całość serii na roku 2020. Ponadto rozbudowują panoramę dyscypliny o inne pozycje z zakresu piśmiennictwa naukowego, popularnonaukowego, informacyjnego i dydaktycznego z różnych przyczyn nieujęte w poprzednich woluminach. Do wykazu został dołączony indeks nazwisk autorów, współautorów, redaktorów i tłumaczy związanych z przekładoznawstwem rosyjskojęzycznym, których dorobek zarejestrowano we wszystkich dotychczasowych wydanych tomach serii.

Wydawnictwo
Uniwersytetu
Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-457-5

9 788382 064575

46,20 zł (w tym 5% VAT)